

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Μακροοικονομικά Μεγέθη & Πολιτικές στην Ε.Ε. (Οικονομική II)

Ενότητα: Διάλεξη Δεκατη τρίτη

Κορρές Γεώργιος

Τμήμα Γεωγραφίας

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο **«Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου»** έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

1. Σκοποί ενότητας	4
2. Περιεχόμενα ενότητας	4
2.1 Διάλεξη Δεκατη τρίτη	4
2.1.1 Οι Βασικές Διαφορετικές Σχολές:	4
2.1.1.1 (α). Κλασσικό Υπόδειγμα:	4
2.1.1.2 (β). Νεοκλασσική Σχολή:	5
2.1.1.3 Κεϋνσιανισμός (Keynsians):	6
2.1.1.4 (δ). Μαρξιστική Σχολή:	6

1. Σκοποί ενότητας

2. Περιεχόμενα ενότητας

2.1 Διάλεξη Δεκατητρίτη

2.1.1 Οι Βασικές Διαφορετικές Σχολές:

Οι βασικές διαφορετικές σχολές είναι οι ακόλουθες:

- (α). Κλασσική Σχολή
- (β). Νεοκλασσική Σχολή(Φιλελεύθερη Σκέψη) (Adam Smith / 1723 - 1790)
- (γ). Κεϋνσιανή Σχολή (Κρατικός Παρεμβατισμός)
- (δ). Μαρξιστική Σχολή (Κρατικός Έλεγχος) (Karl Marx / 1818 – 1883)

2.1.1.1 (α). Κλασσικό Υπόδειγμα:

Στο κλασσικό υπόδειγμα η ποσοτική θεωρία του χρήματος, ο νόμος του Say, (σύμφωνα με το νόμο του Say: η προσφορά του αγαθού δημιουργεί τη δική της ζήτηση ενώ υπάρχει πλήρη απασχόληση των πόρων της οικονομίας), η συνάρτηση παραγωγής και η τιμή του επιτοκίου. Η κλασσική σχολή και τα κλασσικά υποδείγματα δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στα ακόλουθα σημεία:

- Δεν υπάρχουν αδρανούντες πόροι ενεργού πληθυσμού (υπάρχει δηλαδή πλήρη απασχόληση).
- Δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στον παραγωγικό συντελεστή και πιο συγκεκριμένα στο έδαφος.
- Ισχύει ο «νόμος των φθινουσών αποδόσεων»
- Ισχύει ο «σιδηρός νόμος του εργατικού μισθού», δηλαδή, πλήρη συσχέτιση πληθυσμού – απασχόλησης – και ημερομισθίου).
- Τα βασικά μειονεκτήματα του κλασσικού υποδείγματος είναι:
- Η Ανεργία
- Η Διανομή Πλούτου
- Η Ανισοκατανομή πλούτου και εισοδήματος

Η Νέα Κλασσική Οικονομική (New-Classical Economics), ή όπως καλείται αλλιώς και «Σχολή των Ορθολογικών Προσδοκιών και των Προβλέψεων», (Rational Expectations School) με βασικούς εκπρόσωπους τους Lucas, Sargent, Wallace, Prescott, Barro κ.ά αποτέλεσε συνέχεια της κλασσικής σχολής. Σύμφωνα με τη «Σχολή των Ορθολογικών Προσδοκιών και των Προβλέψεων», τα άτομα κάνουν διάφορες υποκειμενικές προβλέψεις για τις «ενδογενείς και τις εξωγενείς» μεταβλητές του συστήματος, (δηλαδή, αυτές που προσδιορίζονται μέσα στο υπόδειγμα είτε εκείνες που προσδιορίζονται έξω από το υπόδειγμα, αντίστοιχα), χρησιμοποιώντας κάθε δυνατή πληροφόρηση για να μπορέσουν να αποκομίσουν μεγαλύτερη οικονομική μέγιστη ωφέλεια.

2.1.1.2 (β). Νεοκλασσική Σχολή:

Βασικός εκφραστής της νεοκλασσική σχολή ήταν ο Adam Smith (1723 – 1790) με τα βασικά ακόλουθα επιχειρήματα:

- Το Αόρατο χέρι αγοράς, δηλαδή οι «δυνάμεις της αγοράς», η προσφορά και η ζήτηση που επιλύουν τα διάφορα προβλήματα.
- Τα πάντα λύνονται με τις δυνάμεις της φιλελεύθερης αγοράς (προσφορά και ζήτηση)
- Ο καταμερισμός της εργασίας και αυτορυθμιζόμενη αγορά

Το νεοκλασικό υπόδειγμα υποθέτει ότι οι τιμές και οι μισθοί είναι εντελώς εύκαμπτοι, η αναζήτηση της αγοράς εργασίας, καθώς επίσης και η αυξομοίωση του εργατικού δυναμικού στις επιχειρήσεις δεν συνεπάγεται κανένα κόστος, ενώ οι επιχειρήσεις λειτουργούν σ' ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Η συνάρτηση παραγωγής, σύμφωνα με το νεοκλασικό υπόδειγμα, εκφράζεται από τη σχέση μεταξύ των παραγωγικών συντελεστών και της ποσότητας, δηλαδή: $Y=f(N)$. Στη συνάρτηση παραγωγής, σύμφωνα με το νεοκλασικό υπόδειγμα, η εργασία υπόκειται στο «νόμο των φθινουσών αποδόσεων», δηλαδή η αύξηση του προϊόντος που προκύπτει από τη χρησιμοποίηση μιας επιπλέον μονάδας εργασίας φθίνει καθώς αυξάνεται η ποσότητα της χρησιμοποιούμενης εργασίας.

Τα νεοκλασικά Υποδείγματα δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στα ακόλουθα σημεία:

- Βασικός παράγοντας θεωρούνται οι «επενδύσεις ή το κεφάλαιο»: και μάλιστα οι επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες, η τεχνολογική πρόοδος/ η έρευνα και ανάπτυξη και το ανθρώπινο δυναμικό.
- Είναι δυνατή η υποκατάσταση των συντελεστών της παραγωγής.
- Υπάρχει πλήρης απασχόληση των πόρων της οικονομίας.
- Οι δυνάμεις της αγοράς, δηλαδή η προσφορά και η ζήτηση φέρνουν την ισορροπία και την επιτυχία στην αγορά.

Τα βασικά μειονεκτήματα του νεοκλασικού υποδείγματος, που είναι και σημεία ιδιαίτερης κριτικής καθόσον αποτελούν τα σημαντικότερα προβλήματα του σύγχρονου κόσμου, αφορούν τα ακόλουθα σημεία:

- Η πλήρης απασχόληση και η μη ύπαρξη ανεργίας
- Η ισοκατανομή και η διανομή του πλούτου
- Η επιτυχία της αγοράς και η λύση όλων των προβλημάτων στηρίζεται στις «δυνάμεις της αγοράς», δηλαδή τη προσφορά και τη ζήτηση.

Ενώ μέχρι το 1970, η μακροοικονομική πολιτική βασιζόταν ιδιαίτερα στα «οικονομικά της ζήτησης», από το 1981 η βασική κυρίαρχη ιδεολογία ήταν τα «οικονομικά της προσφοράς» με στόχο την αύξηση της παραγωγής και κύριο χαρακτηριστικό τις φορολογικές ελαφρύνσεις. Σύμφωνα με τον Laffer, η «καμπύλη Laffer» παρουσιάζει ότι ενώ τα συνολικά έσοδα από φόρους αρχικά αυξάνονται ανάλογα με τους φορολογικούς συντελεστές, ενώ από κάποιο σημείο και μετά μειώνονται σταθερά.

2.1.1.3 Κεϋνσιανισμός (Keynsians):

(γ). Τα πλήρες Κεϋνσιανό υπόδειγμα, αφορά το σύνολο της οικονομίας, και «ενσωματώνει» το νεοκλασικό υπόδειγμα της αγοράς εργασίας, τη συνάρτηση παραγωγής, και το υπόδειγμα IS-LM στον τομέα ζήτησης της εργασίας. Ο John Mayard Keynes (1883 – 1946) έθεσε τα ακόλουθα βασικά σημεία:

- Την ανάγκη του κρατικού παρεμβατισμού για την ανάγκη πάταξης της αισχροκέρδειας.
- Ο κρατικός μηχανισμός μπορεί να επεμβαίνει έτσι ώστε να μειώνει την ανεργία και να πετυχαίνει την ισοκατανομή του πλούτου και του εισοδήματος, καθώς επίσης να «διορθώνει τις ατέλειες της αγοράς» και να επιφέρει την εξομάλυνση και την εξισορρόπηση της αγοράς.
- Το σύστημα της αγοράς δεν είναι αυτορυθμιζόμενο, δεν είναι σε ισορροπία αλλά το κράτος ωθεί την ανάπτυξη.

Νεοκεϋνσιανισμός (New-Keynsians):

Στην δεκαετία του 1960, πολλοί οικονομολόγοι όπως για παράδειγμα οι Yallen, Stiglitz, Mankiw, Dreze, Grossman, Tobin, κ.ά οπαδοί του Keynes, προσπάθησαν να βελτιώσουν και να συμπληρώσουν την θεωρία του Κεϋνσιανισμού. Οι Νεοκεϋνσιανοί (New-Keynsians) συνδυάζουν την Κεϋνσιανή θεωρία ότι η οικονομία δεν προσαρμόζεται στιγμιαία και ομαλά στις νομισματικές και οικονομικές διαταραχές. Οι Νεοκεϋνσιανοί προσπάθησαν να βελτιώσουν την θεωρία της «γενικής ισορροπίας» και τέλος να θεμελιώσουν τις θεωρίες τους σε «μικροοικονομικές προσεγγίσεις».

2.1.1.4 (δ). Μαρξιστική Σχολή:

Η Μαρξιστική Σχολή βασίζεται στον κρατικό έλεγχο και στη παρέμβαση του κράτους. Ο Karl Marx (1818 – 1883) έδωσε ιδιαίτερη σημασία στα ακόλουθα σημεία

- Αποτυχία του καπιταλιστικού συστήματος, εμπόδιο ανάπτυξης.
- Οι τάξεις των εχόντων και οι μη έχοντες
- Βασικό πρόβλημα είναι η διανομή πλούτου και εισοδήματος

Υπάρχουν συνεχείς συγκρούσεις που οδηγούν στην μεταβολή και στην ανάπτυξη.